

Nro. 40.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Májusnak 17-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A fő Hadi Cancellaria eddig völt Praesesse, Feldmarsal Gr. *Wallis Mihály* Urnak gyengékedő egészségét meg-értvén ő Felsége; a' Grófot a' maga kérésére, azon terhes hivatalnak továbbbi folytatása alól fel-zabadítani, nem külömben Gr. *Ferrari* is, hasonló okból, ugyantsak azon a' Cancellarián folytatott V. Praesessé-giből, nyugodalomra botsáttani, Gróf *Nostitz* pedig Feldmarsallá, és egyfzersmind, a' Hadi Cancellária Praesessévé ki-nevezni méltoztatott ő Felsége.

Az említett Feldmarsal Gróf *Wallis Mihály* Úr hűségesen, és hallosan tett szolgálatjaira nézve, a' Grófot, a' nyugodalomra bocsáttani nem igen örömet tselekedte ugyan Fels. Urunk; de hogy a' Gróf a' maga egészsége meg-tartásában rövidséget ne szenvedjen, az eddig tett szolgálatyával való tökéletes meg-elégedésnek ki-jelentése mellett, a' Regimentnek Tulajdonosságával járnai szokott fizetésén kívül, ez-tendőnként járandó 12000 Rforintokat; Feldzeugmeister Gróf *Ferrárisnak* is hasanló okokból, ez-tendőnként fizetendő 10000 Rforintokat kívánt ő Felsége kegyelmesen meg-határozni.

Feldmarsal Gróf *Nostitzra* nézve pedig ő Felsége ezen kegyelmesen való ki-jelentést méltóztatott tenni; hogy ámbár ő Felsége a' Grófnak koros állapotját, méltó tekintetbe vette ugyan; de a' Grófnak mind a' szolgálatban való szorgalmatosságát, mind pedig jó hazafiuságát meg-fonolván, ily reménységbe vagyon ő Felsége, hogy a' Gróf is, a' Hadi Cancellarián lévő Praesességet magára vállalni, azt az ő Felsége tökéletes meg-elégedése szerént folytatni fogja. Melly új hivatalába az említett Gróf Feldmarschal ezen hónapnak 14-kén, Cs. K. első Oberst Hofmeister, Hertzeg *Starhemberg* által, a' fő Hadi Cancellaria Tanács házában nagy pompával bé is iktattott, a' Hadi Cancellaria Praesessei által le tenni szokott hitel Gróf *Nostitz* is le tévén leg előbb-fő az Udvarban, az ő Felsége jelenlétében.

A' közelebb múlt ez-tendőben, *Novemberben*, a' Doctorok és seborvosok *József* Akadémiájára nézve olyan rendelést méltóztatott vala ő Felsége tenni, hogy abban a' Directorságot ne mindég egy személy viselje, hanem más tudós Társaságok példája szerént, azon hivatal minden ez-tendőben változzék, és arra a' Professorok közül valamellyik válasszassék ki; melly kegyelmes rendelés szerént, Cs. K. Tanácsos és Udv. Seb. Orvos

Professor *Hunczowszki* Úr választatott közönséges meg-egyezésből a' fejebb említett Akadémia Directorává; melly hivatalába, ezen hónapnak 9-dikén, Cs. K. Hadi Tanácsos és a' Lovasság Generálja, Gróf *Tige*, nem külömben Udv. Tanácsos *Türkheim* Urak, mint a' végre ki rendelt *Commissariusok* által, azon nagy szobában, a' hól az ifjúság szokott tanittatni, innepesen bé is iktatott.

Olasz Ország.

Turinból April. 20-dikén. E' folyó hóhónapnak 11-dik napjától fogva 15-dikig 7000 embert veszített el armadiánk. A' *Pedemonti* tisztek gallyalléie parolájokra szabadon bocsátattak mások pedig Fr. Országba küldettek. — April. 16-dikán meg támadták a' Frantziák a' *Montezenói*, *Pedogierai* és *Testa-Nerai* tanyákat; az elsőt mindjárt viradtakor el foglalták, a' két utolsóbbat pedig a' következő napon. Hadi népünk egész éjjel védelmezte magát 's meg mentette a' bagazsiát és ártillériát az ellenség markától. Ő magok más nap reggel adták fel magokat, az ellenség 40000 főből állott, és 3 colonnéra vólt fel osztatva. — April. 17-dikén 4 corpusban állottak elő a' Frantziák, 's mindenik 20000 emberből álló vólt. — A' *Céva* körül állott Austriakusok és *Pedemontanusok* *Colli* Generális parantsolatjára hátrább húzták magokat 's fegyverrel nyitottak magoknak útat az ellenség sorjain. Egy 11000 főből álló *Pedemonti* sereg *Sz. Mihály* mellett 60000 ellenségen vágta magát keresztül; 's mindjárt ekkor fel adta magát *Céva* várasa, hanem a' vár még most is keményen tartja magát kiváltképen nem lévén a' Frantziáknak ártillériájok. Reményljük, hogy *Bolío* hadi Tárnokmester bölts rendelései és mozdulásai által, jobbra fogja dolgainkat fordítani.

A' közelebb múlt hóhónapnak 25-dikén költ *Májlandi* tudósítások szerint az *Aquinál* fekvő

hadi seregeinknél; az annakelőtte történt utolsó mozgásokon kívül semmi nevezetes dolog nem adta-elé magát, és hogy a' *Frantziák* tovább is elé-nyomúljanak, az iránt semmi próbát nem tettenek; de úgy tettik mintha a' volna a' szándék-jok, hogy *Piémont* felé nyomúljanak elé. — Generál B. *Beaulieu* abban foglalatoskodik, hogy az ellenséget, a' maga fel-tett tzeljában nemtsak az hogy meg-akadályoztathassa, hanem e' felett, a' mennyiben tsak lehetséges léfzen, az ellenség által el-foglalt helyeket is vízfza vehesse; melly győzedelmeit az ellenség, nem a' maga vitézségének, hanem a' mi seregünknel, kéttzerte nagyobb számból álló hadi erejének tulajdonithatja, mint a' kiknek hadi seregeket 110000 emberekből állottnak lenni mondják.

A' *Turini* levelek pedig, mellyek ugyan tsak a' közelebb múlt hólnapnak 24-kén költenek úgy irnak, hogy *Mondovi* mellett új tsaták estenek, és hogy a' *Frantziák*, a' Gen. *Colli* hadi seregeire, mellyek *Biona*, *Nella*, és *St. Mihály* környékein fekütnének, egynéhány rendbéli kolonnékba ütötenek réájja, mellyeknek, a' királyi hadi seregek egynéhány órákig ugyan emberül ellentállattanak; de az ellenség újabb újabb erőt nyervén magának, jobbnak tartotta lenni Gen. *Colli* a' maga seregeit *Stura* mellé vízfza vonni, és *Tossarot* és *Cherascot* oltalmával bēfedezni, nehogy valamiképpen az ő posztyai közül valamellyik az ellenfégtől környül vétettetvén, a' több királyi hadi seregektől el-fszakasztassék, a' mellyek az ellenségnek *Piémontban* lévő előbb való nyomúlásoknak meg-akadályoztatások végett fekűfznek vala. — Az ezen alkalmatossággal történt tsata kiméneteléről még bizonyost írni nem tudhatunk, de azt, mint bizonyost, úgy irják, hogy a' *Frantziáknak* azon három kolonnékból álló seregei, mellyek ellen Gen. *Colli* magát vitézül oltalmazta vala, mint egy 60000 emberekből állottak. — A' királyról némelley levelek úgy irnak, hogy egy magas hegyen

épült mulató-kastélyba, *Montcalieribe* ment volna, mások pedig azt hirtelik, hogy az oda menni akaró szándékjától el állott volna a' király.

A' *Roveredoból* Apr. 26-kán költ tudósításokból pedig azt olvassuk, hogy minekutánna a' Frantziáknak a' szerentse egynéhány izbe kedvezett volna, szerentséjekben, *Cévának* megvétélével elébb akartanak meenni; de a' kotzka vakot vetvén ekkor nékiek, Gen. *Beaulieu* a' Frantziáknak *Spigno* környéken fekvő forposztyaira ütvén, az ellenséget szerentsésen vízfzáz verte, kiknek egyéb káraik mellett 600 emberei estenek fogságunkba. A' leg-újabb tudósítások szerént, az *Austriai* seregeknek ezen győzedelmek után, a' mi részünkről vitézeink őllyan rendbe állították magokat, hogy az ellenséggel akármikor is szembe szállhassanak. — Gen. *Beaulieu* az ellenséget előlről akarja még-támodni, az alatt, míg az *Austriai* és *Sárdinai* seregek *Cévánál* hátulról dolgoznának, és az a' reménység táplál sokakat, hogy ezen Planumnak a' leg jobb következése léfzen, melly iránt a' tudósítást nem kevéssé is várják.

A' *Turini* leg újabb tudósítások szerint, hogy a' Frantziák a' magok fel tett tzeljokban annyival is inkább ne b'öldogulhassanak, a' hazájokat és királyokat szerető Polgárok, egy különös *Corpust* formálván magok közül, azon Várasnak, nagyobb bátorságba való helyheztetésére nézve, fegyvert fogtanak, és e' mellett egynéhány Tartományokban is, Tartomány béli katonák állittanak fel, a' kik a' királyi seregekkel, Táborba szállani, és ottan katonai szolgálatot fognak tenni.

Egy *Turini*, Apr. 24-kén költ tudósításból ezeket olvassuk: hogy minekutánna az Apr. 17-dikén *Montebárcaronál* 4 órákig tartatott kemény tsata után, a' mi seregeink magokat vízfzáz vonták volna, külömb külömb Frantzia seregek egye-

sitvén magokat, négy kolonnéval, mellyek közül mindenik 2000 emberből állott, a' mi *Austriai*, és *Sárdiniai* seregeinket *Cévánál* körül akarták venni, mellybéli tzelját az ellenségnek *Gen. Colli* megértvén, seregéinek viszszá vonásokra illendő rendelést tett, és a' mi Trupjaink egymással öfzve kaptstolt Kolonnékba, és szünetlenül tartó kemény tüzelés közben tették a' magok utjaikat, és *Bene* és *Cherusco* között egész Artillériájokkal egyetemben táborba szállottanak. Azonban pedig egy 11000 emberekből álló, és *St. Mihály* felé utazó sereg, az ellenségnek 3 Kolonnéjítól, mellyek mind együtt, mint egy 60000 emberekből állottanak, környül vétetett, melly alkalmatossággal, mind a' két részről az ütközet igen mérges indulattal, és vér ontással tartatott. — Ezen tsata után 20000 emberekből álló Frantzia sereg menvén *Céva* alá, a' város fel-adattatását kívánta, mellyre a' Város *Capitulatio* mellett magát fel is adta, és 17-ben estvéli 5 óra tájban azon helyet az ellenség el-foglalván, egy óra mulva a' Várat is fel-adattatni kívánta, mellyre a' Vár *Commendansa* azt felelte, hogy azt az utolsó tsep vérig kész oltalmazni. — A' Vár beli Garnison 4 Bataillonból, és 5 Compania Artilléristákból álván, olyan reménységgel vagynak, hogy a' Várot annyival is inkább könnyebben meg-oltalmazhatják, mivel a' Frantziáknak nintsenek magoknál nagy ágyúi, mellyekkel a' Várot a' hegyről ostromolhatnák.

Az *Austriai* és *Sárdiniai* Truppok 19. és 20-ban, *Cunno*, *Mondovi*, *Dronero*, *Saluzzo*, és más Pofztak erőssítésekre siettenek, és a' mint hirtelik *Acquiból* is sok Német Truppok vették a' magok uttyokat *Céva* felé, a' Várnak meg-oltalmazása, és az ellenségnek onnan való el-kergetése végett. — A' *Cerasole* és *St. Mihálynál* fekütt hadi seregek is, a' véget indultanak utra, minémü következése lészzen pedig az ő magok viseleteiknek, arra nem kevesen várokoznak.

A' *Turini* Udv. Újság pedig, a' *Cévánál* történt ütközetett rövideden e' képpen írja-le: Hogy a' 15. és 16-dik Apr. tartott tsatában a' *Piemonti* 'seregek, el-estyeik, meg-'sebessítetttyeik, és elfogattatjaikkal egyetemben 7000 embereiket vefztvén-el, magokat vilfza húzni kéntelenítettének, kiket a' Frantziák 3 Kolonnéban, mellyek közül mindenikben 15000 emberi valának, nyomokban követvén, a' *Piemontiak*, *Pedagiera* és *Testenera* posztyait is, ámbár azokat, derekasint óltalmazták légyen is, de végtére a' Frantziák birtokába által engedni kéntelenítettének. — Apr. 17-kén, a' *Monte Barcaronál* lévő Táborra ütött az ellenség, és a' tsata 4 órákig tartott, de a' *Piemontiak* ez alkalmatossággal is nem tsak bagásiájokban, hanem embereikben is kárt vallottanak, az ellenség pedig 4 Kolonnéba, mellyek közül mindenikben 20. — 20. ezer ember vala, egyesítették vala magokat. — Hogy a' *Piemontiaknak* *St. Mihály* felé igyekező 11 ezerből álló hadi 'seregét is az ellenség hirtelen meg-támodta, és hogy azon 'sereg is a' Frantziák kezek közül nem kevés kárával szabadulhatott ki, azt a' *Turini* Udvari Újság így írja le. — Apr. 20-kán a' Frantziák a' *Bicocca Niella* és *St. Mihálynál* lévő *Piemonti* seregekre ütven, a' tsata egész nap tartatt. — Leg előbbfzer a' fzerentse ezen tsatában a' Frantziáknak láttatott szolgálni 6 ágyúkat és 2 haubitzákat nyervén magoknak prédába, de estve felé a' *Piemontiak* segítséget nyervén magoknak, az ellenséget a' hátra vonásra kényszerítették; a' kik 21-ben újjolag a' *Piemontiakra* tsapván, már ekkor ezek kéntelenítették magokat az ellenség elől el-vonni. *Gen. Colli Stura Therasco* és *Fossano* fedezéseire húzván a' maga seregét, az ellenség *Mondoviba* minden ellentálláson kívül bé szállott; 22-ben pedig, a' *Cévai* Erösség is fel-adván magát, a' Frantziák *Piemontban* elébb nyomúltanak, *Gen. Colli* pedig, a' maga fő 'seregével *Moncalieri* felé, *Turinnak* óltalmazására sietett, holott a' Váras óltalmazására minden módot kívántanak fel-keresni. — A'

Király, a' Frantziák' Olasz Országban fekvő hadi sergek *Commissariussához*, *Salicettihez*, és a' *Genában* lévő Frantzia követhez, *Faypoulthoz* követeket küldvén, az egymással való ellenkezésnek véget vetni, és a' békesség megszerzésiben módot kívánt a' maga követjei által feltalálni; minthogy pedig a' békesség szerzésére, a' Frantzia követnek hatalma nem vala, a' Frantziák Generáljával, *Bounaportéval* abban egyeztenek meg, hogy Apr. 28-kától fogva 25 napokig tartó fegyver szünés legyen, a' két egymással ellenkező hadi seregek között.

Azt is hirtelik a' *Turini* leg újabb tudósítások, hogy a' Király, a' maga koronáját letévén, azt az Országlásnak minden terheivel együtt, a' maga fiának, a' *Piemonti* Hertzegnek által adta volna.

A' *Szávonai* kikötőhelyben, egy kis Frantzia flotta érkezvén meg, azon a' Frantziáknak holmi tábori szükséges eszközeiken kívül, élelmekre tartozó dolgok is viettettek.

Az Olasz Országban Apr. 11-kétől fogva 14-kéig tartatott tsatákban a' többek között ezek estenek 'sebbe. Az *Alvintzi* Régimentjéből, Kapitány *Ujházi*, és Hadnagy *Mesko*. A' *Nádasdi* Régimentjéből, Hadnagy *Pongrátz*.

Batáviai Respublika.

A' *Hágai* Conventnek April. 25-dikén tartott gyűlésében egy irást adott bé a' *Portugalliai* minister, mellynek udvarának képeben nagyon megköszönte azon segédelmet, mellyet egy tengeri veszedelemmel küszködött *Portugalliai* hajóhoz mutattak a' *Belgák*; egyszersmind arról tudósította a' Conventet, hogy a' *Lissabonai* udvar ennekutánna is jó egygyességben és békességben kíván a' *Batáviai* respublikával élni, melly sze-

rént *Portugallia* is a' *Batavusok* új respublikájokat respublikának lenni immár meg-ismérte. A' fenn meg nevezett levelek írják azt is, hogy a' Frantziák a' magok fő Quartierjokat Apr. 26-kán *Utrechtbe* tették volna által. *Belgiumban* még eddig nem volt Guillotine, de már egyet *Monsban* is készitettének, mellyel egy gonofzságot véghez vitt személynek fejt el is metztették. — *Brüszelen* keresztül, a' közelebb múlt hólnapban 15000 rekruták, és 10000 lovak mentenek keresztül Frantzia Országból, a' *Rénus* mellyéki Táborhoz.

Az a' Frantzia katona a' ki minapában egy Német Órás mestert meg ölt, Aprlis 25-dikén lövetett agyon. — Az *Austriai Belgium* és a' mi respublikánk, ekként kérkedik egy *Hágai* levél, elegendőképen fedeztetik a' Frantzia ármádia által, kétség kívül itt fekvő katonáink a' jövő hétfőn Majusnak 2-dik napján ki fognak innét indulni, és hazánk végső határjain fekvő hadi seregeinkhez marsirozni. — Nem sokára 90 hajók indulnak ki neutralis vitorlák alatt kikötő helyeinkből. — A' tengeri dolgokra ügyelő Commissió azt hirdettette ki, hogy mostantól fogva a' háborúnak végződéséig minden hajótól, ki vévén a' napnyugoti Indiára és hering halászatra menendő hajókat kettős adót kell fizetni. — Tegnap előtt, t. i. Apr. 24-dikén egy 68 ágyús új hadakozó hajó és egy 32 ágyús fregatte repültek ki a' *Rotterdúmi* kikötőhelyből. — A' külső dolgokra ügyelő Commissionnak titoknokja *Sittig Károly* polgár hólnaponként 200 forint alztali pénzt kap. — A' *Brüszeli* kapukon senki sem bé sem ki nem bocsátatik passzus nélkül. — Minden *A. Belgiumban* lévő helységek bizonyos számú szarvas marhát tartoznak a' Fr. ármádiának szolgálatni.

Hágában az a' hir futamodott-el, hogy a' Frantziák, a' fegyverszünést a' *Rénus* mellett táborozó seregeknek fel-mondották volna. — A'

Rénusnak alsó környékén fekvő seregét *Károly* Hertzegnek 60000 emberekből állani mondják, a' kik között a' lovasság 20000-ből állani hirteltetik, melly hadi seregnél, a' mint mondják, az ostromláshoz meg-kivantató hadi eszközök nagy számmal találtak.

A' közelebb múlt hónapnak 29-kén tartott gyűlésében a' Nationál Convent, polgár *Bikher* helyiben, a' külső foglatatosságokra vigyázó Commissió tagját, Repraesentans *Lecunat* választotta Praesessé.

A' hazájokból ki-költözött Frantzia szeméjekre nézve, Apr. 20-kán újolag azt tette közönségesse a' nemzeti gyűlés, hogy azok, a' kik a' respublikában passus nélkül mulatnának, avagy, a' Frantzia respublika Ministerével, vagy Agen-sével nem ismételtesek, 14 napok alatt a' *Bataviai* Respublikából ki-takaródjának, mellyet a' kik a' meg-határozott idő alatt tellyesíteni el-mulatnának, az utánn nemtsak az hogy árestálatnak, sőt a' környülállásokhoz képest, halállal is meg-fognak büntettetni. A' szövetséges közönséges Tarsáság biztossai, a' nemzeti gyűlésben arról tettek tudósítást, hogy a' respublika hadi serege igen jó lábón, és mintegy 22800 emberekből állana.

Frantzia Ország.

Hogy a' Frantzia Directorium Apr. 22-kén, a' *Rénus* mellyékéhez olyan parancsolatot küldött légyen, melly szerént a' fegyverfzűnést ott is fel-mondani, és ütközethez fogni készűljenek, azt a' *Párisi* Apr. 25-kén költ levelek is hirtelik. — Ugyan ezen tudósításból olvassuk azt is, hogy *Soucy* Afzszony, ki is a' Frantzia király kis afzszonyt *Bétsig* kísérte vala el, *Páristól* egy óránnyira lévő helységbe *Vitribe* ment vala ki lakni, a' falusi jó levegő éggel való élés végett, kinék

ottan lévő lak helyyire 32 tolvajok réájja rohanván, nem tsak *Soucy* Afzfzonyt, hanem vele együtt sok fzeméllyeket is meg-öltenek.

Apr. 24-kén tartatott gyűllésében a' Directoriumnak három követtségeek olvastattak fel, melylyek közül az elsőnek a' hazájokból ki költözeteknek vilzfza menetelek iránt való törvény vólt a' foglalatja, a' másodiknak, a' puskaporról való vilzfzá élés, és annak az Orfzágba való bé hozásának fziükséges vólt, a' harmadik pedig az, hogy valamelly új értz nemire találtanak.

A' *Párisi* 29. Apr. költ tudósittások fzerént, ottan a' kereskedőknek nem igen igen jól vagyon az állapottyak, sok polgárokkal egyetemben, mivel a' katonák a' börtökban menvén vásárolni, a' meg-vásárlott portékákat, nem pengő pénzel, hanem Mandatákkal akarván ki-fizetni, a' kereskedők azokat el-venni nem akariák, mellyből a' leit, hogy egyik a' másik ellen kardra költenek ki, a' nép is rakással gyűlvén öfzve, a' kereskedők oltalmazásokra. A' mitsoda rendeletlenséget a' katonáság ottan véghez vilzen, tsak nem el-fzenvedhetetlen lévén, a' fő Politzia, a' panaszokat egymásra küldi az ármádiához, nem tudván a' Directorium is a' dolgot jobb rendbe állítani. A' gyilkosság és tolvajság végett 30. 40. ember formál klubát, és nem régiben is, egy Deputatus feleségétől, a' király palotájában 2 milliómját lopták-el. — A' Frantzia Directorium, a' Spanyol követtel most a' felett traktál, hogy a' *Madriti* Udvár *Domingo* szigetinek el-vefztett részét újolag magáévá akarván tsinálni, a' helyett *Lousianát* akarja általadni. — Azt is hirlelik, hogy *Londonból Basiliába* egy új követ érkezett volna meg, a' békességet fzerző Tractának meg-újittása végett. — *Carentonból* azt irják, hogy az Anglusok *St. Marcoul* szigetiben sántzólnák bé magokat; hogy 6 nagy hajókat evezni szemléltének; hogy a' parton egy keményen bé-tsinált buteliát talál-

el-kezdjék, melly végett, a' *Brüszeli* népes Garnisonnak is egy része, a' *Rénus* mellett f-kvő táborhoz fog utnak indulni. — *Luxenburgban* egy-néhány ifjat el-fogni, és a' *Rénus* mellyéki táborhoz akarván küldeni, annak alkalmatosságával a' dolog nagy vérontásra fordúlt, a' lakosok közül az ifjak el-fogatását meg engedni tellyességgel nem akarván. — Az ifjak egy erdőbe vonták vala meg magokat, de a' *Cominendáns* Truppokat küldvén ellének, közülük sokakat el-fogatott, és árestomba tétetett. Szép szabadság!

Elegyes Tudósítások.

Apr. 20-kán *Varschauból* azt írják, hogy a' a' Török szélek felé, ma-hólnap négy *Muszka* Tábor fog utnak indulni, mellyek közül mindé-
 nikben 36000 ember léfzen. Az oda való egész *Muszka* erő, a' nem regulázott Truppokat is egyú-
 vé szamlálva u. m. a' *Kozákokat*, *Kálmukokat* és
 a' *Baschkireket* 's más többeket 160000-re mé-
 gyen. Gen. Major *Buxhövden* is oda ment, Gen.
 Feldmarschal Gróf *Suvrovhoz*, minthogy az oda
 való fő Commandót Gr. *Suvarov* fogja vinni. —
 A' *Chouansok* *Bretagnában* és *Normándiában* sok
 nyughatatlanságokat okoznak, az ő számok na-
 gyon uvekedik, és az Országot rontják, pusztítják.

A' *National Convent Praesesse*, *Letourneur*,
 és *Generál-Secretariussa Legarde* áll irások alatt,
 a' végre hajtó *Directorium*, *Párisból* a' közelebb
 múlt hólnapnak 24-kén egy hófzfas Proclamatiót
 küldött a' maga Táboraihoz, mellyben, a' Tá-
 bornál lévő vitézeit, a' majd el-kezdendő ütkö-
 zetekben való jó magok viseletekre inti, mellyet
 hogy annyival is inkább tellyesítsenek, elé számlá-
 lálja abban a' *Frantziáknak* eddig elé tett győzei-
 delmeiket, és hogy azokat, az ennekutánna való
 jó magok viseletek', vitézi bátorságok által nye-

rendő borostyán kolzoruival is ékesithessék, arra őket minden féle képpen igyekezik réájja vinni.

A' Török Ország szcéleiről vett tudósításaink szerént, a' *Persákat* a' *Muszka*k derekasint meg-verték, melly vezedelmeikben a' *Persáknak* tsak a' vólt a' vigasztalások, hogy *Tiflis* várossát ölzve rontsák, és az egész Országot el-pusztitásák; minekelötte onnan magokat vízfzázá vonnák. Mint bizonyast, úgy hirleli azt is a' fejebb irt tudósítás, hogy *Muhammed Chan* Persiában új kemény hadi sereget akar magának gyűjteni, hogy azzal a' maga ellenségét vízfzázá nyomhassa. De a' *Portától* meg nem vett az iránt való tudósítást, hogy egy óllyan számos hadi sereg gyűjtését *Asiában*, el-szenvedie vagy nem?

Lengyel Ország.

A' *Muszka* Országi tudósítások szerént, a' *Caucasus* mellyéki zenebona le-tsendesítése, és az oda való *Commandónak* által-vétele végett, *Gen. Valerian Subow* meg érkezett oda. — Hogy az ottan lévő regularis *Muszka* Truppak 24000 emberekből álljanak, arra felé 18000 katonaság vette az uttyát, a' kik magokat, a' *Georgiaiakkal*, *Grusinaiakkal*, *Imeretiaiakkal*, *Kartaliniaiakkal* és *Kachetiniiaiakkal* fogják egyesíteni. — A' *Kartaliniai* Czár, *Heracliusról*, kinek lak helye *Tiflis* várossa, azt írják, hogy ámbár 74. elztendős legyen is, de még is igen eleven és vidám. — Az *Ineriti* Czár, *Dávid Salamo*, a' ki mintegy 40 elztendős. — *Kosciuskoról* pedig azt írják hogy *Pétersburgból* oda vitetett volna, de onnan is tsak hamar tovább küldetett.

T u d ó s í t á s.

Fűskuti Landerer Mihály Pesti és Pozsonyi Könyvárosnál a' jövő Pesti S. Medárd Vásárkor követhetendő új Magyar Könyvek' találtatnak:

Gyöngyösi Istvánnak költeményes Maradványi, mellyeket régi Nyomtatványi és Kézirási Szerént újra ki-adott *Dugonics András*, kir. Oktató. Két Dar. 80 Arkus. Szép Posta Papirosonn 3 for. a' Nyomtatón pedig 2 for. 30 kr. az ára. Az első Darab magában foglalja: 1. *Dugonics András* Urnak Előjáró Befzedét. 2. Gyöngyösi István' Életének Históriáját. 3. Az egész *Charicliát*. A' másodikban foglaltatik. 1) A' *Murányi Vénus*. 2. A' *Pálinódia*. 3. A' *Rózsa Koszorú*. 4. *Kemény János*. 5. A' *Kupidó*. Az első Darab Gyöngyösinek Képével, a' második pedig a' *Veselényi Gróféval* vagyon fel-ékesítve. (*A' Praenumérás Urak ne terhelteessenek e' Könyvet Kezekhez által-venni*). BCU Cluj / Central University Library Cluj

Törpe Péter, Késérteti Történet a' tizen-har madik Századból. 8vo 1796. 36 kr.

Barmokat Orvosló-Könyv, mellyet a' Közjónak Hasznára ki-botsátott Tolnay Sándor, a' Barmokat Orvosló Tudománynak Tudóssa, és Pesten a' Királyi Universitásban Közönséges Királyi Professora. 8. 1796. 51 kr. (*Ez a' Könyv, melly nem csak a' Lováknak, Szarvas Marháknak, Juhoknak, és Sértvéseknek Betegségeit, és azoknak Orvoslásait foglalja magában, hanem még azon felül hofzszás Tapasztalások által erősítettett mindensféle Nyaválkák-gyógyítására való Orvosló módokkal meg-bővítettett; meg-érdemli; hogy minden Házi, és Mezei Gazdáknak ajánltasson. — Igen kívánatos volna, hogy ha ezt minden Helység magának meg-szerzené. Ezen Könyvnek segítsége által sok Mezei Gazdák-nak beteg Márhája meg-gyógyittathatna*).

Takáts Adám Halotti Predikátziók VI-dik és utolsó Dárab. 36 kr. Mind a' hat Darab. 3 fl. 36 kr.

Házi Kertész, az az: hasznos, és Tapasztalásokkal erősített Oktatás, mind kellessék hasznos Gyümölcsös Fákat, és el-kerülhetetlen Konyhabéli Zöldségeket szembe tűnő haszonvétellel nevelni. 8. 1796. 24 kr.

Gánem, és Fernách Napkeleti Történet. 8. 1796. 12 kr.

A' Magyaroknak Eredetéről, ezeknek Királyjainak Életekről, viselt Dolgaikról, Halálokról etc. Magyar Verseken-adta Ketskeméthy Zsigmond. 8. 15 kr.

Dómbi Sámuel. Orvosi Tanítás a' Gyermekek' Nyavalyáiknak meg-esmérésére és gyógyítására. 8. 1 fl. 30 kr.

Szakács Könyv. (Uj) mellyben külömb-kü-lömb-féle válogatott, és hasznos Éteknek készítése le-ábrázoltatik. 8. 24 kr.

Magyar Ország Királynéknak, az ő Királyi Jussokkal együtt való Históriaja, mellyet leg-elsőben kiadott Décsy Antal. 8. maj. 36 kr.

Dugonits András Királyi Oktató' Jeles Történeti, két Könyv, az *első* foglalja magában Toldi Miklóst, és Etelkát Karjelben, a' *Második* Batori Máriát, és Kún Lászlónak szomorú Történetit. 8. maj. 2 fl.

— — A' Gyapjas Vitézek, két Könyvbe. 8. maj. 2 fl.

Frantzia Országának, az első fel-szendülésétől fogva el-követett Gyilkos, és szerentsetlen Történetei. 8. min. 36 kr.

Magyar Gyász: avagy második Lajos Magyar Királynak a' Mohátsi Mezőn történt Vészedeime. Verseken. 8. min. 30 kr.

Kosztolányi Sándor, egész elztendőbeli Vasárnapokra intéztetett Sz. Beizédek. két Dar. 8. 2 fl.

S. D. D.